

MILITAIRE INLICHTINGEN DIENST
KONINKLIJKE LANDMACHT

MAANDBERICHT JULI/AUGUSTUS 1991

MID	
Nr.: <i>Dig/gilosg/4446</i>	
In: 11 SEP. 1991	
Vernietigen in:	CODE NR. <i>12.13</i>

IN TENEBRIS LUCENS

Nummer: 0017499

Exemplaarnummer: |

MAANDBERICHT JULI/AUGUSTUS
1991

Deze uitgave - een staatsgeheim dat [REDACTED] is gerubriceerd - wordt U ter beschikking gesteld door het Plaatsvervangend Hoofd van de Militaire Inlichtingendienst / Koninklijke Landmacht. Gerechtigd tot kennisneming van de inhoud zijn uitsluitend die personen die uit hoofde van hun functie daaromtrent geïnformeerd dienen te zijn. Kennisneming door niet-gerechtigden kan nadeel aan de veiligheid of het belang van de Staat of zijn bondgenoten veroorzaken. Het geheel of gedeeltelijk kopiëren van de inhoud is alleen toegestaan na toestemming van HMID/KL-B.

Wellicht ten overvloede worden geadresseerden erop gewezen dat zij zich ten aanzien van dit stuk dienen te houden aan de aanwijzingen voor de beveiliging van staatsgeheimen en vitale onderdelen bij de rijksdienst (vastgesteld bij besluit van de minister president, minister van Algemene Zaken van 20 januari 1989, nr. 89 MO 011818) cq de voor het Ministerie van Defensie geldende afgeleiden daarvan.

Bij vermissing en/of compromittering dient MID/KL-B onmiddellijk in kennis te worden gesteld. In afwijking tot de vigerende bepalingen met betrekking tot het vernietigen van geclassificeerde documenten dient dit document vóór uiterlijk 30 september 1992 te worden geretourneerd aan:

HMID/KL-B, bur Productie
Postbus 96904
2509 JH DEN HAAG

MID/KL-B behoudt zich het recht voor op de naleving van bovenstaande voorwaarden toe te zien.

[REDACTED]

Ministerie van Defensie
Militaire Inlichtingen Dienst / KL-B
Situatie Centrum
070 - 3281681

MAANDBERICHT

Het maandbericht is een uitgave van de Militaire Inlichtingendienst/Koninklijke Landmacht. Maandelijks wordt gerapporteerd over ontwikkelingen en activiteiten in binnen- en buitenland die direct of indirect van invloed kunnen zijn op de militaire veiligheidstoestand van de Koninklijke Landmacht, De Centrale Organisatie van het Ministerie van Defensie en de bondgenoten hier te lande.

Eventuele reacties op de bijdragen kunt U richten aan:

HMID/KL-B
postbus 96904
2509 JH Den Haag
t.a.v. Sitcen MID/KL-B
tel.: 070-3281681

Ministerie van Defensie
Militaire Inlichtingen Dienst / KL-B
Situatie Centrum
070 - 3281681

INHOUD

1. ALGEMEEN
2. BERICHTGEVING
  - a. aktivisme: VAK-mobiel
  - b. terrorisme: PIRA
3. INCIDENTEN
4. TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN
5. AANBEVELINGEN

MAANDBERICHT MID/KL-B

1. ALGEMEEN

Voor U ligt het eerste maandbericht van MID/KL. Het maandbericht is een uitgave die in de plaats is gekomen van de wekelijks uitgebrachte Cintsums. Indien daartoe aanleiding bestaat zal het maandbericht worden aangevuld door tussentijdse rapportages (CINTSUM, CINTREP). In het maandbericht zult U naast informatie die U kreeg in de Cintsums ook achtergrondinformatie aantreffen over diverse actuele zaken en ontwikkelingen in binnen- en buitenland, die de aandacht verdienen terzake van de toestand van militaire veiligheid.

2. BERICHTGEVING

a. Aktivisme:

Achtergrondinformatie met betrekking tot het Vredes Aktie Kamp mobiel (VAK-mobiel).

Het Vredes Aktie Kamp (VAK) werd opgericht in de zomer van 1983 door een aantal activisten, die hun protest tegen de voorgenomen plaatsing van kruisraketten op de vliegbasis Woensdrecht gestalte gaven door een permanent verblijf bij deze vliegbasis.

Vanuit dit kamp voerde men diverse akties uit, waarvan vooral de blokkade van de toegangspoort op de eerste maandag van de maand veel publiciteit trok en voor een groei van het aantal activisten zorgde.

Na de ondertekening van het INF-akkoord in december 1987, waardoor de plaatsing van kruisvluchtwapens kwam te vervallen, hebben de activisten van het VAK besloten onder de naam VAK-mobiel landelijk aktie te gaan voeren tegen het "militarisme" in het algemeen.

Dit gebeurt door het publiekelijk aankondigen van voorgenomen acties met daarbij de plaats waar en de periode dat men actief wil zijn. Men maakt oa. gebruik van pamfletten, aktiekranten, radio etcetera.

De acties van het VAK-mobiel bestaan voornamelijk uit het vernielen van hekwerk, het kladden van leuzen en het onklaar maken van militaire voertuigen.

Het open karakter van de acties biedt theoretisch een lage drempel voor deelname door beginnende aktievoerders. Tot november 1988 resulteerde deze aanpak van VAK-mobiel in een vrij grote opkomst van aktivisten bij de georganiseerde aktieweken en weekends. (80 tot 100 personen). In genoemde novembermaand vond een aktiekamp plaats te Vierhouten op de Veluwe. Tijdens dit kamp werd door aktivisten voor honderdduizenden guldens schade aangericht aan defensie-objekten en materieel.

De marechaussee en de politie verrichtten een 80-tal arrestaties waarbij de gearresteerden oa werden vervolgd op grond van artikel 140 wetboek van strafrecht (lidmaatschap van een organisatie met een crimineel oogmerk). Als gevolg van deze aanpak door het Openbaar Ministerie werd de aanvankelijk lage drempel voor startende aktievoerders een welhaast onoverkomelijke hindernis.

De nieuwe justitiële aanpak heeft erin geresulteerd, dat sindsdien meestal niet meer dan een 15-tal veelal "oude getrouwen" van het VAK-mobiel aan de acties deelnamen.

Sinds begin 1989 is er dan ook een kentering opgetreden in het aantal activiteiten van de groep. De op publiciteit gerichte acties, met inbegrip van verklaringen die in rechtszaken ter tafel worden gebracht, krijgen steeds minder belangstelling van de pers.

Beschouwing:

Het VAK-mobiel is, door de vooraankondiging en de kleinschaligheid van hun acties, voor de krijgsmacht thans hooguit een hinderlijke opponent. Dat de groep soms toch aanmerkelijke financiële en publicitaire schade weet toe te brengen komt door hun wijze van optreden. De VAK-mobiel aktivisten zijn namelijk een aktiegericht gezelschap. Naast de aktiemeerdaagsen wordt er nauwelijks vergaderd.

Aanvankelijk kwamen de activisten voor een geplande activiteit nog wel bijeen om konkrete plannen te bespreken. Tegenwoordig worden details "op lokatie" besproken en metterdaad uitgevoerd. Als gevolg van een algemene neergaande lijn in het tegen de krijgsmacht gerichte aktivisme ontkomt ook VAK-mobiel hier niet aan. Deze afname hangt oa samen met de ontspanning tussen Oost en West in Europa, de plannen om de krijgsmacht te reduceren, het gebrek aan publicitair aansprekende aktie-items en het gebruik van artikel 140 WvS door Justitie. Het is moeilijk om aan te geven of de groepering VAK-mobiel nog een lang leven beschoren zal zijn. Een en ander zal afhankelijk zijn van de motivatie van een aantal individuen binnen deze groepering en van eventuele steun die men zal kunnen rekruteren uit een nieuwe "lichting" gelijkgestemden, zo die al voorhanden is. Een mogelijk scenario is dat de groep geleidelijk uiteen zal vallen maar ook dat enkele "die-hards" uit VAK-mobiel zich zelfstandig en onaangekondigd zullen blijven verzetten tegen de krijgsmacht in het algemeen.

b. Terrorisme:

Achtergrondinformatie met betrekking tot PIRA.

Het ontstaan van de PIRA:

De oorspronkelijke IRA (Irish Republican Army) is in 1914 ontstaan uit een beweging van militante Ieren die volledige onafhankelijkheid van Engeland eisten. De partij Sinn Fein (Alleen Wijzelf) gaf daarnaast in de politiek een gezicht aan dit streven.

Na de Ierse onafhankelijkheidsoorlog (1919-1921) legde het voorlopige Ierse parlement zich neer bij een verdeling van het eiland in een overwegend protestants Noord-Ierland (Ulster), dat deel van het Verenigd Koninkrijk bleef uitmaken, en een Ierse vrijstaat met de status van dominion. Een deel van de IRA en de Sinn Fein bleef zich echter tegen dit akkoord verzetten, hetgeen aanleiding was voor een bloedige burgeroorlog. De meeste nationalistische strijders legden daarna alsnog de wapens neer, de resterende IRA-leden bleven aanslagen uitvoeren.

In 1938 verklaarde de (inmiddels verboden) IRA dat de leden van het parlement die indertijd tegen de deling van Ierland hadden gestemd, het wettig gezag hadden overgedragen aan de "army council" van de IRA. De IRA heeft zich in de jaren daarna steeds beschouwd als de wettige regering van Ierland.

In 1949 werd de onafhankelijke Ierse republiek uitgeroepen. De IRA ging daarna door met het plegen van aanslagen, voornamelijk in het grensgebied met Noord-Ierland, maar na een aantal tegenslagen werd deze campagne tenslotte in 1962 opgeschort.

In Ulster ontstonden (met als dieper liggende oorzaak de diskriminatie van katholieken door de Noord-Ierse protestanten) in 1969 ernstige ongeregelheden in de "Bogside", een katholieke wijk in Londonderry.

Republikeinen riepen daar een vrije, ongedeelde Ierse republiek uit, waarna door politie-eenheden (met name de gehate "B-specials") vergeefs werd getracht het oproer te onderdrukken. Door het voortgaande geweld zag de Britse regering zich genoodzaakt troepen naar Noord-Ierland te sturen, teneinde de extremistische elementen aan beide zijden onder controle te krijgen.

De "B-specials" werden vervangen door het zogenaamde Ulster Defence Regiment, dat bedoeld was om de politie bij te staan wanneer het Britse leger uit Noord-Ierland zou kunnen vertrekken. Omdat van de zijde van de IRA (die zich meer op economische dan op politieke hervormingen was gaan richten) weinig hulp was te verwachten, scheidde in datzelfde jaar de militante "Provisional IRA" (PIRA) zich af van de Official IRA en ging aanvallen uitvoeren op het protestantse volksdeel. Op "bloody Sunday" (30 januari 1972) openden Britse troepen het vuur op een optocht van katholieken in Londonderry, met 14 doden als gevolg. De PIRA ging vanaf dat moment ook aanslagen uitvoeren op eenheden van leger en politie. De IRA, die na een aarzelend begin eveneens door middel van aanslagen van zich deed spreken, verklaarde in de loop van 1972 dat verder geweld zinloos was en legde de wapens neer. De IRA bestaat overigens nog steeds (met hoofdkwartier in Dublin), maar leidt een kwijnend bestaan. De oorspronkelijke Sinn fein onderging naamsverandering in 1977 in "The Worker's Party"; sedertdien gebruikt de politieke arm van de PIRA de naam Sinn Fein. Waar tegenwoordig, vooral in de pers, gesproken wordt over de IRA, wordt in feite de PIRA bedoeld. In 1973 breidde de PIRA het strijdtoneel uit naar Engeland zelf en naar het vasteland van Europa. Sedert 1969 zijn bij 3800 aanvallen van de PIRA bijna 3000 doden (merendeels leger- en politiefunktionarissen) en ongeveer 30.000 gewonden gevallen.

De PIRA-organisatie:

Doelstelling:

De PIRA beschouwt zich in navolging van de IRA als het wettig gezag in Ierland. Als zodanig heeft zij de oorlog verklaard aan het Verenigd Koninkrijk en aan de vertegenwoordigers daarvan, waar deze zich ook in West-Europa mogen bevinden.

De organisatie stelt zich daarbij tot doel de "vijand" waar mogelijk uit te schakelen en voorts de "vijandelijke" economie zoveel mogelijk schade toe te brengen.

Bij dit alles dient men niet te vergeten dat de PIRA zich ook tegen de regering van de Ierse republiek heeft gekeerd. De leiders van de PIRA willen zowel de Ierse als de Noord-Ierse overheid zien verdwijnen en daarvoor in de plaats een nieuwe "socialistische" republiek in heel Ierland vestigen. Wat onder deze socialistische staatsvorm precies moet worden verstaan, is overigens altijd vaag gebleven. De publicitaire strijd wordt gevoerd door middel van het in Dublin verschijnende weekblad "An Phoblacht" ("Republican News"); op politiek gebied steunt de (legale) Sinn fein de revolutionaire zaak. Deze partij kan in Ulster rekenen op ruim 10% van de stemmen, in Ierland op slechts 2%. Hoewel in naam een zelfstandige organisatie, wordt het beleid van Sinn Fein volledig bepaald door de leiding van de PIRA, de Provisional Army Council (PAC); De onkosten van de partij worden voor meer dan de helft door de PIRA vergoed. Dit alles gebeurt indachtig de leus van de PIRA, volgens welke de strijd gevoerd dient te worden met "armalite and ballotbox", ofwel het geweer en stembus.

Struktuur:

De bovengenoemde PAC is in feite het hoogste militaire en politieke orgaan van de PIRA, die de strijd tegen Engeland voorbereidt, organiseert en controleert. Het hoofdkwartier (GHQ) wordt geleid door de "Chief of Staff". Het hoofdkwartier vormt het dagelijks bestuur van de PIRA dat o.a. bepaalt welke operaties worden gestart en welke doelen worden aangevallen. Het kent een aantal afdelingen die zich bezighouden met operaties, wapenaankoop en -research, inlichtingen en veiligheid, training, propaganda en financiën. Naast de afdeling operaties is de afdeling financiën een der belangrijkste onderdelen van de organisatie. De kosten van de acties (vooral die op het continent) van salarissen, wapenaankopen, ondersteuning van voortvluchtige leden en hun familie, van de politieke arm Sinn Fein enz. belopen jaarlijks bijna zeven miljoen pond (ruim twintig miljoen gulden). Een deel van de inkomsten wordt verkregen uit legale bronnen (exploitatie van clubs en andere ondernemingen), verder ontvangt de PIRA veel bijdragen en schenkingen van sympathisanten met name uit de Verenigde Staten.

Het grootste deel van de inkomsten komt echter uit illegale bronnen zoals fraude, afpersing, roofovervallen en smokkel van grote hoeveelheden goederen van diverse aard.

Het strijdtoneel in Ierland is door de PIRA verdeeld in een Northern Command (NC), bestaande uit Noord-Ierland en de direct daaraan grenzende gebieden in de Ierse republiek, en een Southern Command (SC), dat de rest van Ierland omvat.

Het Northern Command is het belangrijkste, het Southern Command levert vooral administratieve, operationele en logistieke steun.

De "troepen" zijn ingedeeld in brigades, bataljons en compagnieën; de meest bekende brigade is de zogenaamde "Belfast Brigade" in Noord-Ierland.

Het aantal actieve terroristen in Ierland en Ulster bedraagt ongeveer 850 personen; ca 650 daarvan zitten gevangen en ca 325 zijn voortvluchtig (waarschijnlijk bevinden deze zich in Europa of elders).

Om veiligheidsredenen heeft de PIRA in 1977 voor de operaties een cellenstructuur opgezet.

Sindsdien wordt de kleinste gevechtseenheid gevormd door de "Active Service Unit" (ASU), een cel die meestal bestaat uit drie tot vijf personen; het lidmaatschap bezorgt hen een "doel in het leven", status en spanning.

Het voornaamste doelwit in Noord-Ierland zijn de leden van:

- De Royal Ulster Constabulary (RUC), de Noord-Ierse politie
- Het Ulster Defence Regiment (UDR), een militaire eenheid, gerekruteerd uit de Noord-Ierse bevolking (6000 man)
- Het reguliere Britse leger in Noord-Ierland (10.000 man)

De PIRA maakt gebruik van automatische geweren, handvuurwapens, granaat- en raketwerpers (als zeer prestigieus beschouwd), mijnen, brandbommen en bombrieven. Voor bomaanslagen wordt vaak Semtex gebruikt als springstof.

CONFIDENTIEEL

Na de ontdekking door de politie van een autobom (d.w.z. een met explosieven beladen voertuig dat op afstand wordt opgeblazen) in 1988 in Gibraltar is de PIRA voorlopig van dit middel afgestapt. Veel gebruikte methoden zijn momenteel het plaatsen van kleinere bommen bij objecten en het aanbrengen van zogenaamde UCBT's (Under Car Booby Trap, een magnetische kleefmijn) onder auto's van Britse militairen. Het gevaar van ontdekking is hierbij minder groot.

Een andere veel gebruikte methode is de schietaanslag vanuit een gestolen auto, de "close range attack" of "close quarter assassination". Het voordeel hiervan is dat weinig mankracht benodigd is en een snelle aftocht gegarandeerd wordt.

Vooral wanneer de meer spectaculaire bomaanslagen geen slachtoffers meer maken of door vroegtijdige ontdekking mislukken, gaat de PIRA hier nogal eens toe over teneinde een "makkelijk" succes te behalen. De nieuwste ontwikkeling, die heeft plaatsgevonden bij het plegen van aanslagen in Noord-Ierland, is het gebruik van gijzelaars, die gedwongen worden om bomauto's naar een door PIRA opgedragen doel te rijden.

De campagnes op het vasteland van Europa vallen onder directe verantwoordelijkheid van het hoofdkwartier (GHQ). De PIRA hecht veel waarde aan het welslagen van de operaties op het continent. Een succesvolle aanslag daar levert immers meer publiciteit op dan vele aanslagen in Noord-Ierland. De organisatie beschouwt publiciteit als een belangrijk middel om de Britse overheid onder druk te zetten en steun te verkrijgen van nationalistes aan het thuisfront.

Voor de operaties worden ASU's ingezet die voor langere tijd of wellicht permanent op het continent verblijven. Aanzienlijke hoeveelheden wapens en explosieven moeten verborgen zijn in "safehouses" maar vooral ook in wapendepots in bosachtige streken van West-Europa, mogelijk ook in Nederland.

Zoals reeds vermeld vonden de eerste aanslagen op het vasteland plaats in 1973. Op een aantal Britse bases in Duitsland werden bommen geplaatst en vanuit Brussel werden bombrieven verstuurd.

In de jaren 1978-1980 volgde een ware golf van 20 aanslagen in West-Europa, waarbij een groot aantal slachtoffers viel. Onder hen bevonden zich de Britse ambassadeur in Nederland, een Britse kolonel in Duitsland en leden van een Britse militaire band in Brussel. Nadien volgde tot 1987 een periode van betrekkelijke rust waarin de PIRA zich voornamelijk concentreerde op Noord-Ierland. Gebleken is dat de PIRA in deze tijd grote hoeveelheden wapens en geld heeft ontvangen van Libië. Veel van de wapens zijn verplaatst naar "hides" in de Ierse republiek en op het vasteland. In 1987 is met de bomaanslag op de Britse legerplaats Rheindahlen (BRD) een nieuwe campagne in gang gezet. De thans laatst gepleegde aanslagen in de reeks worden gevormd door de moord op twee australische toeristen in Roermond (mei 1990) en aanslagen in Dortmund en Hameln (BRD, juni 1990). Een nadere analyse van de reeks aanslagen van 1987 tot en met 1990 toont aan dat de PIRA de door arrestatie of anderszins uitgeschakelde ASU's konsekwent vervangt door nieuwe cellen. Een ander opmerkelijk feit is dat de aanslagen tot nu toe voornamelijk in het zomerseizoen hebben plaatsgevonden. Een verklaring hiervan kan zijn dat zich dan de meeste gelegenheden voordoen om Brits legerpersoneel buitenshuis aan te treffen. Bovendien kunnen de leden van een ASU zich in deze tijd tamelijk onopvallend, bijvoorbeeld als rugzaktoeristen, verplaatsen.

Konklusie:

Ondanks de recente tegenslagen voor de PIRA (mislukte aanslagen, arrestaties) is op grond van bovengenoemde feiten te verwachten dat op korte termijn opnieuw een ASU ingezet zal worden voor aanslagen op het Europese continent. Zoals al aangekondigd in eerdere claims zal het hoofdkwartier, naast de verhevigde aanvallen in Engeland, willen doorgaan met het uitvoeren van operaties op het continent. De dreiging zal in de nabije toekomst, ook ten aanzien van Britse troepen in Nederland, hoog blijven.

Ministerie van Defensie
Militaire Inlichtingen Dienst / KL-B
Situatie Centrum
070 - 3281681

Aanslagen tegen goed beveiligde doelen worden niet uitgesloten, maar het is meer voor de hand liggend dat de PIRA, aangemoedigd door de succesvolle aanslagen op ongewapende soldaten, zal doorgaan met acties tegen "soft targets". Officiële vertegenwoordigers van de Britse regering worden, indien zij geen persoonsbeveiliging genieten, eveneens als "soft targets" beschouwd.

3. INCIDENTEN

a. Algemeen:

- (1) Teneinde begripsverwarringen te voorkomen is bij deze eerste maandrapportage als "bewaarbijlage" een glossarium gevoegd.
- (2) Opname van (vermoedelijke) incidenten in dit overzicht geven slechts een globaal inzicht in het aantal meldingen dat bij MID/KL-B binnengekomen is; de contra-inlichtingen relevantie is door onderzoek bepaald.
- (3) Opname in het overzicht van specifieke zaken op crimineel gebied is slechts dan gebeurd als een contra-inlichtingen aspect kon worden aangetoond dan wel werd vermoed.
- (4) Veiligheidsincidenten die hebben plaatsgevonden op het Ministerie van Defensie en/of bij objecten van andere krijgsmachtdelen zijn in dit overzicht niet opgenomen.

b. Kwantitatief overzicht m.b.t. de verslagperiode:

Legenda:

- A: (vermeende) inlichtingen activiteiten
- a: verdachte belangstelling
- b: idem + registratie d.m.v. foto/film/video en/of schetsen
- c: (telefonische) informatie-inwinning

- B: moedwillige vernieling

- C: activisme
- a: knip-, klad- en plakacties
- b: demonstraties

- D: expliciete inbreuken op de militaire veiligheid
- a: (poging tot) inbraak en/of diefstal
- b: vermissing of diefstal HV apparatuur
- c: documentenveiligheid
- d: incidenten m.b.t. computerbeveiliging

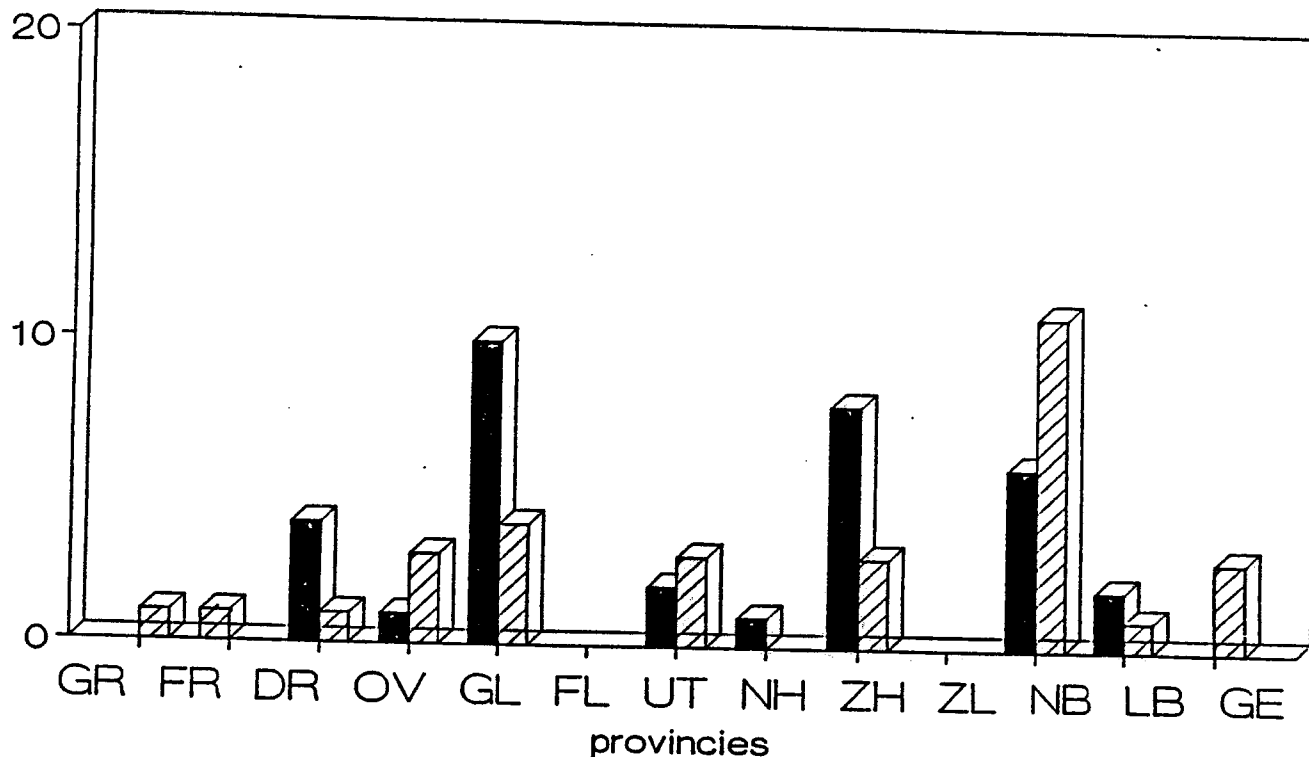
Ministerie van Defensie
 Militaire Inlichtingen Dienst / KL-B
 Situatie Centrum
 070 - 3281681

		A			B	C		D			
		a	b	c		a	b	a	b	c	d
Groningen	jul '91 aug '91						1				
Friesland	jul '91 aug '91				1						
Drenthe	jul '91 aug '91					3	1 1				
Overijssel	jul '91 aug '91	1	1	1		1					
Gelderland	jul '91 aug '91	2 2	1 1		1 2	1 1	2		4		
Flevoland	jul '91 aug '91										
Utrecht	jul '91 aug '91	1							1 3		
N-Holland	jul '91 aug '91										1
Z-Holland	jul '91 aug '91	2	1	2			2		2		
Zeeland	jul '91 aug '91										
N-Brabant	jul '91 aug '91	1 3	1		1 1	3 6					1
Limburg	jul '91 aug '91	1	1				1				
Seedorf(+)	jul '91 aug '91	1				1	1				
		a	b	c	B	a	b	a	b	c	d
		A				C		D			

■ aantal 7/91

▨ aantal 8/91

c. Samenvatting:

De extremen in het grafisch overzicht zijn als volgt te verklaren:

- (1) De piek in juli 1991 in Gelderland wordt veroorzaakt door een aantal gevallen van moedwillige vernieling, die geen onderlinge relatie met elkaar hebben.
- (2) De top in juli 1991 in Zuid-Holland is te wijten aan meerdere los van elkaar staande inbreuken op de militaire veiligheid (zie tabel).
- (3) De optredende extreme waarde in augustus 1991 in Noord-Brabant komt hoofdzakelijk voor rekening van het VAK-MOBIEL (N.B. in tabel en grafiek NIET de activiteiten richting de andere krijgsmachtdelen meegenomen).

4. TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Voor de komende periode moet rekening gehouden worden met publiciteitstrekkende acties gericht tegen defensie en zal men trachten de weerstand bij de lokale bevolking tegen "overlast" van defensie in hun woonomgeving te vergroten.

Te denken valt hierbij aan:

- a. de luchtmobiele brigade in oprichting
- b. het inrichten van compagnies- en eenheidsoefenterreinen
- c. schietoefeningen o.a. in de Marnewaard
- d. geluidshinder dat optreedt in de omgeving van laagvliegroutes
- e. defensie als milieuvervuiler
- f. het ondanks de ontspanning door blijven gaan met wapenproductie (Defensie-order bedrijven)

Verwacht mag worden dat de aard van de acties veelal ludiek en vreedzaam zal zijn.

Geweldloze, niet tegen personen gerichte, vernielingsacties in de trant van het knippen in hekwerk en het leksteken van banden blijven mogelijk.

Door de arrestatie van twee "harde" actievoerders is de kans op een grootschalige vernielingsactie, waarbij zowel grote financiële als publicitaire schade kan ontstaan, tijdelijk verminderd.

Evenwel moet er rekening mee worden gehouden dat als de twee op vrije voeten worden gesteld zij onmiddellijk een daad zullen trachten te stellen gericht tegen de krijgsmacht.

Ministerie van Defensie
Militaire Inlichtingen Dienst / KL-B
Situatie Centrum
070 - 3281681

5. AANBEVELINGEN

In het algemeen wordt speciale aandacht gevraagd voor het melden van alle verdachte belangstellingen met name in de regio's Zeeland, Noord-Brabant en Limburg in verband met de oefening REFORGER '91. Dit advies geldt ook voor de luchthaven Schiphol en de vliegbasis Valkenburg.

INBREUKEN OP DE MILITAIRE VEILIGHEID

Bewaarbijlage.

G L O S S A R I U M

Noot: De in de tekst vet gedrukte begrippen worden in deze bijlage apart gedefinieerd.

1. **Contra-Inlichtingen (NAVO: Counter-intelligence):**
De werkzaamheden die betrekking hebben op het identificeren en tegengaan van de bedreiging van de militaire veiligheid door vijandelijke inlichtingendiensten of organisaties, of door personen, die betrokken zijn bij spionage, sabotage, subversie of terrorisme.
2. **Gegeven (NAVO: Information):**
Onverwerkte informatie, over welk onderwerp dan ook, die kan worden gebruikt voor de produktie van (gevechts)inlichtingen.
3. **Inlichtingen-appreciatie (NAVO: Intelligence estimate):**
De schriftelijke of mondeling weergegeven schatting van de beschikbare (gevechts)inlichtingen over een bepaalde situatie of toestand met het oogmerk het bepalen van de mogelijkheden van de (potentiële) tegenstander en de volgorde van waarschijnlijkheid van uitvoering van die mogelijkheden.
4. **Materieel veiligheid:**
Omvat het geheel van maatregelen, gericht op de bescherming van het bij de militaire organisatie in gebruik zijnde materieel, tegen heimelijke acties van de tegenstander. Deze maatregelen gelden in het bijzonder voor die soorten wapens en munitie en ander materieel die een aantrekkelijkheid bezitten voor crimineel gebruik en voor personen en groeperingen die de veiligheid van de Staat of krijgsmacht afbreuk willen doen.
5. **Militaire veiligheid (NAVO: Security):**
De toestand die wordt bereikt wanneer gegevens, waarvan de geheimhouding in het belang van de Staat of zijn bondgenoten geboden is, alsmede materieel, personeel, activiteiten en installaties de krijgsmacht betreffende, worden beschermd tegen spionage, sabotage, subversie als mede tegen diefstal, verlies of onrechtmatige kennisneming. Het begrip is ook van toepassing op de maatregelen, die nodig zijn om deze toestand te bereiken en op de voor deze maatregelen verantwoordelijke organisaties.

6. **Personeelsveiligheid:**
Een complex van maatregelen dat ten doel heeft het personeel te beschermen tegen invloeden die de betrouwbaarheid ondermijnen, alsmede tegen aanslagen op het leven en de vrijheid.
7. **Personele veiligheid:**
Het deel van de militaire veiligheid dat betrekking heeft op alle persoonsgerichte maatregelen om de bedreiging door vijandelijke inlichtingendiensten of subversieve groepen of personen tegen te gaan.
8. **Sabotage:**
Het opzettelijk vernielen, beschadigen of onklaarmaken van uitrusting, materieel of installaties door of voor de tegenstander.
9. **Spionage:**
Het op heimelijke wijze verzamelen van informatie voor inlichtingendoeleinden.
10. **Subversie (NAVO: Subversion):**
Activiteit ondernomen om de militaire, economische of politieke kracht van een natie te verzwakken door ondermijning van het moreel, de loyaliteit en de betrouwbaarheid van haar burgers.
11. **Tegenstander:**
  - a. Een inlichtingendienst van een (potentiële) vijandelijke mogendheid;
  - b. Organisaties en personen, die doeleinden nastreven, danwel -ter verwezenlijking van hun doelstellingen - middelen hanteren, welke in strijd zijn met de grondslagen van de democratische rechtsorde;
  - c. Onbetrouwbaar personeel, dat op grond van politieke overtuiging geacht wordt de veiligheid van de Staat achter te stellen bij de belangen van een (potentiële) vijand, danwel personeel, dat op grond van bepaald crimineel gedrag, karaktereigenschappen, gedragingen en persoonlijke omstandigheden niet wordt geacht de belangen van de Staat naar behoren te dienen c.q. te kunnen dienen; hieronder worden tevens verstaan zij, die als gevolg van op hen uitgeoefende druk gebonden zijn zich ten dienste te stellen van een (potentiële) vijand.